

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Сучасні проблеми державотворчих процесів та конституційного права
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут права. Кафедра фундаментальної юриспруденції та конституційного права
Розробник(и)	Сухонос Володимир Вікторович, Панкратова Вікторія Олегівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 32 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 16 год. практичних занять), 118 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 18 год. становить контактна робота з викладачем (10 год. лекцій, 8 год. практичних занять), 132 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітніх програм "Правознавство", "Інтелектуальна власність"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у студентів теоретичних знань про проблеми формування та функціонування державних інститутів, історії їх становлення та розвитку, а також методів їх конституційно-правового регулювання

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Статусна проблематика конституційності держави
<p>Тема 1 Держава і право: проблематика державотворення та конституціоналізму</p> <p>1. Актуальні проблеми державотворення. 2. Зasadничі проблеми держави. 3. Загальні проблеми конституційного права.</p>
<p>Тема 2 Аксиологічні проблеми громадянського суспільства</p> <p>1. Громадянське суспільство та держава: дихотомічні проблеми антиномії та симбіозу. 2. Проблеми конституційно-правової організації громадянського суспільства. 3. Конституційно-правові проблеми модернізації громадянського суспільства в Україні на сучасному етапі.</p>
Модуль 2. Сутнісно-функціональні проблеми держави в конституційно-правовому вимірі
<p>Тема 3 Проблеми конституційного правосуддя як елементу відправлення державної влади</p> <p>1. Державна влада: проблеми організації. 2. Конституційне судочинство: проблемна дихотомія правосуддя і контролю. 3. Проблеми функціонування держави: технологічний вимір.</p>
<p>Тема 4 Проблеми функціонування держави в конституційно-правовій парадигмі</p> <p>1. Проблеми функцій держави в конституційно-правовій парадигмі. 2. Проблематика державного механізму у структурному та гносеологічному аспектах. 3. Організаційно-правові та договірні форми реалізації функцій держави. Проблематика методів.</p>
Модуль 3. Компаративні проблеми конституційно-правової організації держави
<p>Тема 5 Держава: проблематика конституювання форми</p> <p>1. Форма правління: проблематика диференціації і структури. 2. Державний устрій: проблематика конституювання форми. 3. Проблематика політичного режиму.</p>
<p>Тема 6 Актуальні проблеми типології держави</p> <p>1. Тип держави: проблеми структури та диференціація. 2. Типологія держави: проблемні виміри глобалізації. 3. Типологія держави: проблематика прогресивного ідеалу.</p>
Модуль 4. Еволюційна проблематика конституційної державності в Україні і в світі
<p>Тема 7 Генеза та еволюція Української держави: конституційно-правові проблеми</p> <p>1. Проблеми української державності: давньоруський період. 2. Конституційно-правові проблеми оформлення української нації: симбіоз реальності та доктрини. 3. Українська державність першої половини ХХ століття: проблематика змагальних процесів. 4. Сучасна Українська держави: проблеми історії, теорії і практики.</p>
<p>Тема 8 Проблематика держави та конституції як об'єктів юридичної футурології</p> <p>1. Актуальні проблеми юридичної футурології. 2. Імовірні проблеми і перспективи розвитку конституції. 3. Перспективи подальшого розвитку держави: проблематика вибору шляху.</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних конституційно-правових задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності
РН2	Аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні
РН3	Використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного права
РН4	Застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці державних інститутів, держави та державності
РН5	Доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї та зміст проблем держави і державності, а також характер їх оптимальних рішень з належною аргументацією
РН6	Оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України
РН7	Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад, принципів та процедур судочинства в Україні

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 081 Право:

ПР1	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання
ПР2	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами
ПР7	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання
ПР8	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності
ПР12	Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН2	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
СН3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СН4	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).
-----	--

8. Види навчальних занять

Тема 1. Держава і право: проблематика державотворення та конституціоналізму	
Лк1 "Держава і право: проблематика державотворення та конституціоналізму" (денна)	1. Актуальні проблеми державотворення. 2. Засадничі проблеми держави. 3. Загальні проблеми конституційного права. Лекція реалізується у форматі «лекція-презентація». В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.
Лк1 "Держава і право: проблематика державотворення та конституціоналізму" (заочна)	1. Актуальні проблеми державотворення. 2. Засадничі проблеми держави. 3. Загальні проблеми конституційного права. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.
Пр1 "Держава і право: проблематика державотворення та конституціоналізму" (денна)	1. Актуальні проблеми державотворення. 2. Засадничі проблеми держави. 3. Загальні проблеми конституційного права.
Тема 2. Аксиологічні проблеми громадянського суспільства	
Лк2 "Аксиологічні проблеми громадянського суспільства" (денна)	1. Громадянське суспільство та держава: дихотомічні проблеми антиномії та симбіозу. 2. Проблеми конституційно-правової організації громадянського суспільства. 3. Проблеми аналізу злочинності як сурогатної форми громадянського суспільства. В ній активно використовується відповідний ілюстративний, графічний та відео-матеріал.
Лк2 "Аксиологічні проблеми громадянського суспільства" (заочна)	1. Громадянське суспільство та держава: дихотомічні проблеми антиномії та симбіозу. 2. Проблеми конституційно-правової організації громадянського суспільства. 3. Проблеми аналізу злочинності як сурогатної форми громадянського суспільства. В ній активно використовується відповідний ілюстративний, графічний та відео-матеріал.
Пр1 "Аксиологічні проблеми громадянського суспільства" (заочна)	1. Громадянське суспільство та держава: дихотомічні проблеми антиномії та симбіозу. 2. Проблеми конституційно-правової організації громадянського суспільства. 3. Проблеми аналізу злочинності як сурогатної форми громадянського суспільства. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Пр2 "Аксіологічні проблеми громадянського суспільства" (денна)

1. Громадянське суспільство та держава: дихотомічні проблеми антиномії та симбіозу. 2. Проблеми конституційно-правової організації громадянського суспільства. 3. Проблеми аналізу злочинності як сурогатної форми громадянського суспільства. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Тема 3. Проблеми конституційного правосуддя як елементу відправлення державної влади

Лк3 "Проблеми конституційного правосуддя як елементу відправлення державної влади" (денна)

1. Державна влада: проблеми організації. 2. Конституційне судочинство: проблемна дихотомія правосуддя і контролю. 3. Конституційне правосуддя в світі: проблеми визначення моделей. 4. Актуальні проблеми конституційного правосуддя в Україні. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.

Пр2 "Проблеми конституційного правосуддя як елементу відправлення державної влади" (заочна)

1. Державна влада: проблеми організації. 2. Конституційне судочинство: проблемна дихотомія правосуддя і контролю. 3. Конституційне правосуддя в світі: проблеми визначення моделей. 4. Актуальні проблеми конституційного правосуддя в Україні. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Пр3 "Проблеми конституційного правосуддя як елементу відправлення державної влади" (денна)

1. Державна влада: проблеми організації. 2. Конституційне судочинство: проблемна дихотомія правосуддя і контролю. 3. Конституційне правосуддя в світі: проблеми визначення моделей. 4. Актуальні проблеми конституційного правосуддя в Україні. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Тема 4. Проблеми функціонування держави в конституційно-правовій парадигмі

Лк3 "Проблеми функціонування держави в конституційно-правовій парадигмі" (заочна)

1. Проблеми конституювання цілей, завдань та функцій держави. 2. Конституційно-правові проблеми організації внутрішніх та зовнішніх функцій держави. 3. Організаційно-правові та договірні форми реалізації функцій держави. Проблематика методів. В ній активно використовується відповідний ілюстративний, графічний і відео-матеріал.

Лк4 "Проблеми функціонування держави в конституційно-правовій парадигмі" (денна)

1. Проблеми конституювання цілей, завдань та функцій держави. 2. Конституційно-правові проблеми організації внутрішніх та зовнішніх функцій держави. 3. Організаційно-правові та договірні форми реалізації функцій держави. Проблематика методів. В ній активно використовується відповідний ілюстративний, графічний і відео-матеріал.

Пр4 "Проблеми функцій держави в конституційно-правовій парадигмі" (денна)

1. Проблеми конституювання цілей, завдань та функцій держави. 2. Конституційно-правові проблеми організації внутрішніх та зовнішніх функцій держави. 3. Організаційно-правові та договірні форми реалізації функцій держави. Проблематика методів. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Тема 5. Держава: проблематика конституювання форми

Лк4 "Держава: проблематика конституювання форми" (заочна)

1. Конституційно-правові проблеми форми держави. 2. Доцентрова форма державного устрою та проблеми її конституційно-правової організації. 3. Відцентрова форма державного устрою та проблеми її конституційно-правової організації. 4. Гносеологічна проблематика державно-подібних об'єднань. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.

Лк7 "Держава та її устрій: проблематика конституювання форми" (денна)

1. Конституційно-правові проблеми форми держави. 2. Доцентрова форма державного устрою та проблеми її конституційно-правової організації. 3. Відцентрова форма державного устрою та проблеми її конституційно-правової організації. 4. Гносеологічна проблематика державно-подібних об'єднань. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.

Пр7 "Держава та її устрій: проблематика конституювання форми" (денна)

1. Конституційно-правові проблеми форми держави. 2. Доцентрова форма державного устрою та проблеми її конституційно-правової організації. 3. Відцентрова форма державного устрою та проблеми її конституційно-правової організації. 4. Гносеологічна проблематика державно-подібних об'єднань. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Тема 6. Актуальні проблеми типології держави

Лк10 "Актуальні проблеми типології держави" (денна)

1. Тип держави: проблеми структури та диференціація. 2. Типологія держави: проблемні виміри глобалізації. 3. Типологія держави: проблематика прогресивного ідеалу. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.

Пр3 "Актуальні проблеми типології держави" (заочна)

1. Тип держави: проблеми структури та диференціація. 2. Типологія держави: проблемні виміри глобалізації. 3. Типологія держави: проблематика прогресивного ідеалу. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Пр10 "Актуальні проблеми типології держави" (денна)

1. Тип держави: проблеми структури та диференціація. 2. Типологія держави: проблемні виміри глобалізації. 3. Типологія держави: проблематика прогресивного ідеалу. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Тема 7. Генеза та еволюція Української держави: конституційно-правові проблеми

Лк11 "Генеза та еволюція Української держави: конституційно-правові проблеми" (денна)

1. Проблеми української державності: давньоруський період. 2. Конституційно-правові проблеми оформлення української нації: симбіоз реальності та доктрини. 3. Українська державність першої половини ХХ століття: проблематика змагальних процесів. 4. Сучасна Українська держави: проблеми історії, теорії і практики. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.

Пр4 "Генеза та еволюція Української держави: конституційно-правові проблеми" (заочна)

Проблеми української державності: давньоруський період. 2. Конституційно-правові проблеми оформлення української нації: симбіоз реальності та доктрини. 3. Українська державність першої половини ХХ століття: проблематика змагальних процесів. 4. Сучасна Українська держави: проблеми історії, теорії і практики.

Пр11 "Генеза та еволюція Української держави: конституційно-правові проблеми" (денна)

1. Проблеми української державності: давньоруський період. 2. Конституційно-правові проблеми оформлення української нації: симбіоз реальності та доктрини. 3. Українська державність першої половини ХХ століття: проблематика змагальних процесів. 4. Сучасна Українська держави: проблеми історії, теорії і практики. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.

Тема 8. Проблематика держави та конституції як об'єктів юридичної футурології

Лк5 "Проблематика держави та конституції як об'єктів юридичної футурології" (заочна)

1. Актуальні проблеми юридичної футурології. 2. Імовірні проблеми і перспективи розвитку конституції. 3. Перспективи подальшого розвитку держави: проблематика вибору шляху. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.

<p>Лк12 "Проблематика держави та конституції як об'єктів юридичної футурології" (денна)</p> <p>1. Актуальні проблеми юридичної футурології. 2. Імовірні проблеми і перспективи розвитку конституції. 3. Перспективи подальшого розвитку держави: проблематика вибору шляху. В ній активно використовується відповідний ілюстративний і графічний матеріал.</p>
<p>Пр12 "Проблематика держави та конституції як об'єктів юридичної футурології" (денна)</p> <p>1. Актуальні проблеми юридичної футурології. 2. Імовірні проблеми і перспективи розвитку конституції. 3. Перспективи подальшого розвитку держави: проблематика вибору шляху. Опитування та усні коментарі викладача за його результатами: 2б. від 1 до 2 балів отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту матеріалу, використали додаткову літературу.</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Практикоорієнтоване навчання
МН3	Проблемне навчання
МН4	Самостійне навчання

На лекціях розглядаються проблемні питання сучасного державотворення та конституційного права, теорії та історії держави і права, включаючи актуальні проблеми державознавства, загальних етичних вимог правничої професії (РН 1, РН 2, РН 3, РН 4, РН 5). Виконання практичних робіт, проблемне навчання надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах та перевірити якість і глибину засвоєного теоретичного матеріалу (РН 1, РН 2, РН 3, РН 4, РН 5). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій та практичних занять.

Лекційні і практичні заняття проводяться з застосуванням методів навчання «soft skills» (як комунікативних, так і креативних), що в умовах сьогодення надасть студентам не тільки знання законодавства, але й вміння вибудовувати ефективну комунікацію, творчо виконувати різноманітні завдання, організовувати власний час та керувати емоціями, мати навички публічного виступу та переконливої аргументації (РН 1, РН 2, РН 3, РН 4, РН 5).

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Дискусійні питання
НД2	Тестування
НД3	Підготовка до атестації
НД4	Виконання практичних завдань
НД5	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами

НД6	Індивідуальна проєктна робота
НД7	Конспектування

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Використовується з метою перевірки знань здобувачів, здобутих на лекції та під час самостійного опрацювання матеріалу. За результатами відповіді здобувача викладач надає коментарі чи доповнює студента.	Протягом кожної пари	Google-meet
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	Під час виконання практичних завдань викладач надає посилання на нормативно-правові акти чи Інтернет-ресурси, які містять відповідь на поставлене питання.	Протягом пари	Онлайн, Міх
МФО3 Перевірка та оцінювання письмових завдань	Застосовується у випадку відсутності студента на практичному занятті на платформі Міх.	Протягом тижня після практичного заняття	Міх
МФО4 Обговорення дискусійних питань	Здійснюється на підставі коментарів викладача з приводу поставленого питання.	Протягом пари чи протягом тижня після пари	Міх, онлайн

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Оцінювання тестових робіт	З метою перевірки засвоєння лекційного матеріалу студенти протягом пари виконують тести до кожної теми на платформі Міх.	Протягом пари	Міх
МСО2 Оцінювання письмових робіт/усних відповідей на заняттях	Передбачає виконання теоретичного завдання та вирішення практичної ситуації	Протягом пари	Міх, онлайн
МСО3 Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)	Передбачає виконання тестових і теоретичних завдань	9 і 17 тиждень	Міх
МСО4 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)	Полягає у підготовці, презентації та захисті презентації на будь-яку актуальну тему, що стосується дисципліни	15-16 тиждень семестру	Онлайн, Міх
МСО5 Короткий конспект	Відповідно до лекційних занять потрібно підготувати конспект лекцій	другий та четвертий атестаційний тиждень	Особиста зустріч

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Оцінювання тестових робіт		24	
	12x2	24	Ні
МСО2. Оцінювання письмових робіт/усних відповідей на заняттях		48	
	12x4	48	Ні
МСО3. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)		14	
	2x7	14	Ні
МСО4. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		10	

		10	Ні
МСО5. Короткий конспект		4	
		4	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань, колективних дискусій, перевірки письмових практичних завдань, висновку з приводу оцінки підготовленої індивідуальної роботи, тестування. Індивідуальні завдання повинні бути виконані самостійно. Роботи, схожі між собою, будуть відхилені.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН4	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Державознавство: підручник / [Сухонос Володимир, Сухонос Віктор, Куліш Анатолій та Білокінь Руслан]; за ред. Володимира Сухоноса. Суми: Університетська книга, 2021. 493 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/81534
2	Сухонос В. В., Сухонос В. В. (ст.). Державний механізм забезпечення національної безпеки: інституціонально-правова та технологічна парадигми: монографія. Суми: Університетська книга, 2019. 288 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/7966
3	Сухонос В. В. Історичний критерій юридичного підходу до типології держави // Правові горизонти. 2020. №22. С. 21-16. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80980
Допоміжна література	
4	Сухонос В. В. Механізм держави і місцеве самоврядування: дихотомія антиномії і симбіозу в конституційно-правовій парадигмі: монографія. Суми: Університетська книга, 2018. 287 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79654
5	Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / редкол.: В. Я. Тацій (голова), Ю. С. Шемшученко, О. В. Петришин та ін. Харків : Право, 2015-. Т. 4: Конституційне право / редкол.: Ю. Г. Барабаш (голова), О. В. Скрипнюк, О. В. Батанов та ін. 2024. 1072 с.

6	Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / редкол.: В. Я. Тацій (голова), Ю. С. Шемшученко, О. В. Петришин та ін. Харків: Право, 2015-. Т. 3: Загальна теорія права / редкол.: О. В. Петришин (голова), В. В. Лемак, Н. М. Оніщенко та ін. 2017. 952 с.
8	Сухонос В. В. Суверенітет як чинник диференціації форми державно-територіального устрою в контексті загальнотеоретичної юриспруденції. Форум права. 2017. № 2. С. 117–123. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77667
9	Сухонос В. В. Суверенітет як чинник диференціації форми правління і політичного режиму в контексті загальнотеоретичної юриспруденції. Правові горизонти. 2017. № 3 (16). С. 15–20. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/57879
10	Сухонос, В.В. Мінімальна держава в Україні як прогресивний ідеал історичного критерію юридичного підходу до типології держави: функціональний аспект // Правові горизонти. – 2021. – Вип. 26 (39). – С. 17-23 URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84448
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
11	Репозитарій Сумського державного університету. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua
12	Офіційний веб-портал парламенту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
Модуль 1. Статусна проблематика конституційності держави												
1	Держава і право: проблематика державотворення та конституціоналізму	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Аксіологічні проблеми громадянського суспільства	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 2. Сутнісно-функціональні проблеми держави в конституційно-правовому вимірі												
1	Проблеми конституційного правосуддя як елементу відправлення державної влади	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Проблеми функціонування держави в конституційно-правовій парадигмі	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 3. Компаративні проблеми конституційно-правової організації держави												
1	Держава: проблематика конституювання форми	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Актуальні проблеми типології держави	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 4. Еволюційна проблематика конституційної державності в Україні і в світі												
1	Генеza та еволюція Української держави: конституційно-правові проблеми	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
2	Проблематика держави та конституції як об'єктів юридичної футурології	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Контрольні заходи												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	104	0	0	0	0	104	0	0	0	0	104
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>32</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>118</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>104</i>

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
заочна форма навчання												
Модуль 1. Статусна проблематика конституційності держави												
1	Держава і право: проблематика державотворення та конституціоналізму	5	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0
2	Аксіологічні проблеми громадянського суспільства	5	4	2	2	0	1	0.5	0.5	0	0	0
Модуль 2. Сутнісно-функціональні проблеми держави в конституційно-правовому вимірі												
1	Проблеми конституційного правосуддя як елементу відправлення державної влади	5	2	0	2	0	3	2.5	0.5	0	0	0
2	Проблеми функціонування держави в конституційно-правовій парадигмі	5	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0
Модуль 3. Компаративні проблеми конституційно-правової організації держави												
1	Держава: проблематика конституювання форми	5	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0
2	Актуальні проблеми типології держави	5	2	0	2	0	3	2.5	0.5	0	0	0
Модуль 4. Еволюційна проблематика конституційної державності в Україні і в світі												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Гене́за та еволю́ція Української держави: конституційно-правові проблеми	5	2	0	2	0	3	2.5	0.5	0	0	0
2	Проблематика держави та конституції як об'єктів юридичної футурології	5	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	104	0	0	0	0	104	0	0	0	0	104
<i>Всього з навчальної дисципліни (заочна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>18</i>	<i>10</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>132</i>	<i>20</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>104</i>